

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
CULTUUR, JEUGD EN AMBTENARENZAKEN,**

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 3 juli 2002 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering;

Gelet op het ministerieel besluit van 09 september 2001 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 03 oktober 2002,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998:

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Deel van de voormalige herberg en hoeve, zgn. "de Swaen", gelegen te Baarle-Hertog, Loveren 2 :

bekend ten kadaster:

Baarle-Hertog, sectie C, perceelnummer 2FDEEL.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Voormalig kasteel van de heren van Hoogstraten, heden Penitentiair Schoolcentrum, gelegen te Hoogstraten, Gelmelstraat 131 :

bekend ten kadaster:

Hoogstraten, 1e afdeling, sectie D, perceelnummer 10A, 11A, 11C, 13D, 14A, 15A, 16B, 16C, 18B, 18C, 18D, 18F, 2H, 22B, 23E, 25C, 26E, 28C, 5D, 5G, 7B, 8D, 8M, 8S, 8T, 9A; Hoogstraten, 5e afdeling, sectie A, perceelnummers 250C, 286E, 286F.

Wegens zijn historische en volkskundige waarde:

- als monument:

Kapel van O.-L.-Vrouw van Bijstand, gelegen te Hoogstraten, Heilig Bloedlaan : bekend ten kadaster:

Hoogstraten, 1e afdeling, sectie D, 2^e blad zonder nummer.

Wegens zijn artistieke en historische waarde:

- als monument:

Zgn. woning Schellekens n.o.v. R. Braem, gelegen te Hoogstraten, Loenhoutseweg 34 : bekend ten kadaster:

Hoogstraten, 1e afdeling, sectie B, perceelnummer 244H2.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Zgn. "Sint-Katelijne" of "Hertogse hoeve", gelegen te Hoogstraten, Moerstraat 64 : bekend ten kadaster:

Hoogstraten, 1e afdeling, sectie B, perceelnummer 125B.

Wegens zijn artistieke en historische waarde:

- als monument:

Herenhuis zgn. "de Balsemboom" n.o.v. J. Bascourt, gelegen te Hoogstraten, Vrijheid 58 : bekend ten kadaster:

Hoogstraten, 1e afdeling, sectie E, perceelnummer 18F.

Wegens zijn historische, artistieke en industrieel-archeologische waarde:

- als monument:

Voormalig brouwershuis en bijhorende mouterij/brouwerij met doorgang aan de Vrijheid gelegen te Hoogstraten Vrijheid 110 en 112 :

bekend ten kadaster:

Hoogstraten, 1e afdeling, sectie E, perceelnummer 59K, 73E, 76K, 77F, 78C/DEEL.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Huis zgn. "de Kroon" modo "Sint-Sebastiaen", gelegen te Hoogstraten, Vrijheid 121 : bekend ten kadaster:

Hoogstraten, 1e afdeling, sectie E, perceelnummer 413M.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Halfvrijstaand herenhuis (nr. 124) in eclectische stijl met neo-Vlaamse renaissance-inslag, 1902, n.o.v. J. Meyers, samen met aanpalend winkelhuis nr. (126), gelegen te Hoogstraten, Vrijheid 124-126

bekend ten kadaster:

Hoogstraten, 1e afdeling, sectie E, perceelnummer 94E.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Kerkhofpoort aan de oostzijde en twee kerkhofpoorten aan de westzijde van het kerkhof, gelegen te Hoogstraten, Vrijheid 153 :

bekend ten kadaster:

Hoogstraten, 1e afdeling, sectie E, perceelnummer 338CDEEL.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Huis zgn. "Het Gulden Vlies", gelegen te Hoogstraten, Vrijheid 185 :

bekend ten kadaster:

Hoogstraten, 1e afdeling, sectie E, perceelnummers 305C, 306E.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Rijkswachtkazerne in eclectische stijl met neotraditionele inslag, in 1895-1896 n.o.v. P.J. Taeymans, gelegen te Hoogstraten, Vrijheid 208 :

bekend ten kadaster:

Hoogstraten, 1e afdeling, sectie E, perceelnummer 176E.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Huis zgn. "Artis Amore", voorheen zgn. "De Kleine Zwaan" of "Zwanenhof", gelegen te Hoogstraten, Vrijheid 230 :

bekend ten kadaster:

Hoogstraten, 1e afdeling, sectie E, perceelnummer 203C.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Voorbouw en zogenaamde "Eeuwfeestkapel" van het Klein Seminarie, gelegen te Hoogstraten Vrijheid 234 :

bekend ten kadaster:

Hoogstraten, 1e afdeling, sectie E, perceelnummers 214W, 214YDEEL.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Voormalig klooster- en schoolcomplex met toegangsdreef en bijhorend park en grasvelden, gelegen te Hoogstraten (Meer), Donckstraat 13 :

bekend ten kadaster:

Hoogstraten (Meer), 3e afdeling, sectie C, perceelnummers 308L, 308V, 308W, 308X, 308Y.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Zgn. "Kasteel ter Meiren", gelegen te Hoogstraten (Meer), John Lijsenstraat 58 :

bekend ten kadaster:

Hoogstraten (Meer), 3e afdeling, sectie F, perceelnummers 368A, 369MDEEL.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Domein zgn. "Maxburg", gelegen te Hoogstraten (Meer), Maxburgdreef 31-33-35-37-39

bekend ten kadaster:

Hoogstraten (Meer), 3e afdeling, sectie E, perceelnummers 495N, 495P, 503B, 506F, 507C2, 507D2, 507E2, 507W, 507X, 507Z, 510P, 512K.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Voormalige eerste gemeentelijke meisjesschool, gelegen te Hoogstraten (Meer),

Meerdorp 2-4 :

bekend ten kadaster:

Hoogstraten (Meer), 3e afdeling, sectie C, perceelnummer 280C2, 280K2.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Voormalig kostershuis, gelegen te Hoogstraten (Meer), Rommensstraat 1/Donckstraat :

bekend ten kadaster:

Hoogstraten (Meer), 3e afdeling, sectie C, perceelnummer 336G.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Het Kapucijnenklooster en de zgn. "Kapel van O.-L.-Vrouw", gelegen te Hoogstraten (Meerle), Dreef nrs. 38-40

bekend ten kadaster:

Hoogstraten (Meerle), 4e afdeling, sectie D, perceelnummers 211P, 215H, 215N, 218B, 219B, 224B.

Wegens zijn historische en volkskundige waarde:

- als monument:

Mariapark, modo "Genadedal" gelegen te Hoogstraten (Meerle), Dreef zonder nummer :

bekend ten kadaster:

Hoogstraten (Meerle), 4e afdeling, sectie D, perceelnummers 180A, 207A.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Zgn. "Raadhuis" gelegen te Hoogstraten (Meerle), Gemeenteplein 1 :

bekend ten kadaster:

Hoogstraten (Meerle), 4e afdeling, sectie E, perceelnummer 217V.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Boerenarbeiderswoning, gelegen te Hoogstraten (Meerle), Heerle 60 :

bekend ten kadaster:

Hoogstraten (Meerle), 4e afdeling, sectie B, perceelnummer 435C.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Boerenarbeiderswoning, gelegen te Hoogstraten (Meerle), Heerle 62 :

bekend ten kadaster:

Hoogstraten (Meerle), 4e afdeling, sectie B, perceelnummer 434A.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Hoeve zgn. "Hof van Percy", gelegen te Hoogstraten (Meerle), Heerle 76 :

bekend ten kadaster:

Hoogstraten (Meerle), 4e afdeling, sectie B, perceelnummer 358B.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Hoeve zgn. "De Vondelstede", gelegen te Hoogstraten (Meerle), Heerle 78 :

bekend ten kadaster:

Hoogstraten (Meerle), 4e afdeling, sectie B, perceelnummers 343B, 359B, 359CDEEL.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Alleenstaand landhuis, gelegen te, Hoogstraten (Meerle), Ulicotenseweg 57 :

bekend ten kadaster:

Hoogstraten (Meerle), 4e afdeling, sectie A, perceelnummer 427TDEEL.

Wegens zijn historische en volkskundige waarde:

- als monument:

Zgn. "Feestzaal de Kunstvrienden" gelegen te Merksplas, Molenzijde 143 :

bekend ten kadaster:

Merksplas, sectie I, perceelnummers 519A5, 519Y4.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Pastorie, gelegen te Hoogstraten (Minderhout), Minderhoutdorp 27 :

bekend ten kadaster:

Hoogstraten (Minderhout), 2e afdeling, sectie B, perceelnummers 157F, 158C.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Parochiekerk Sint-Jozef, gelegen te Rijkevorsel, Kerkdreef 60 :

bekend ten kadaster:

Rijkevorsel, 2e afdeling, sectie D, perceelnummer 98Y2.

Wegens zijn volkskundige waarde:

- als monument:

Zgn. "Zeven Weënapellen, gelegen te Rijkevorsel, Kerkdreef z.nr. (tussen nrs. 60-61)

bekend ten kadaster:

Rijkevorsel, 2e afdeling, sectie D/5 zonder nummer .

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Pastorie van Sint-Jozef, gelegen te Rijkevorsel, Kerkdreef 61 :

bekend ten kadaster:

Rijkevorsel, 2e afdeling, sectie D, perceelnummer 98N12.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Zgn. "Sint-Jozefsgesticht", gelegen te Rijkevorsel, Kerkdreef 63 :

bekend ten kadaster:

Rijkevorsel, 2e afdeling, sectie D, perceelnummer 98H7, 98W11.

Wegens zijn historische en volkskundige waarde:

- als monument:

Zgn. "Sint-Jozefkapel", gelegen te Rijkevorsel, Sint-Jozef :

bekend ten kadaster:

Rijkevorsel, 2e afdeling, sectie D, perceelnummer 123NDEEL.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Voormalige pastorie, gelegen te Hoogstraten (Wortel), Pastorijstraat 31 :

bekend ten kadaster:

Hoogstraten (Wortel), 5e afdeling, sectie A, perceelnummers 197A, 198A, 199A.

Art. 2. Wordt geschrapt van het ontwerp van lijst

- Steenbakkerij SAS, gelegen te Rijkevorsel Sint-Jozef 6B

- Zgn. "Sint-Isidoorshoeve", gelegen te Merksplas Koekhoven 32

Art. 3. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

1. Deel van de voormalige herberg en hoeve, z.g. "De Swaen", gelegen Loveren nr. 2 te Baarle-Hertog dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische* waarde.

De **historische** waarde wordt omschreven als volgt:

Deel van het woonhuis en belendende stalling als één van de oudste kernen van Baarle-hertog, gelegen aan de aloude woonkern Loveren, reeds vermeld in 1336.

In kern minstens opklimmend tot 1585, het huidige architecturale uitzicht grotendeels bewaard van een verbouwings- en verfraaiingscampagne tijdens het laatste kwart van de 18de eeuw.

Als materiële getuige en architecturaal symbool van de partikuliere geschiedenis van de Belgische enclave, Baarle-Hertog en het Nederlandse Baarle-Nassau, met de rijksgrens precies door het midden van de voordeur lopend.

2. Domein met voormalig **kasteel van de heren van Hoogstraten**, bijgebouwen en werkplaatsen, heden Penitentiair Schoolcentrum, gelegen Gelmelstraat nr. 131 te Hoogstraten dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische** waarde, naast de architectuurhistorische waarde wordt omschreven als volgt:

Kasteeldomein met legendarisch ontstaan in de 9de eeuw als een houten verdedigingsburcht, versteend op het einde van de 12de eeuw en later fungerend als bastion in het markgraafschap Antwerpen. Tot op het einde van het Ancien Régime het kasteel van achtereenvolgens het Graafschap (vanaf 1518) en het Hertogdom (vanaf 1740) Hoogstraten.

Negentiende- en vroeg-twintigste-eeuwse uitbreidingen en aanpassingen van het kasteeldomein getuigen van de evolutie in de sociale wetgevingen ter bestrijding van het pauperisme, ontstaan in de Franse tijd: Volgens het Keizerlijk decreet van 5 juli 1808 in 1810 ingericht als "Bedelaarsgesticht van het Departement van de Twee Neten"; in navolging van de wet van 1866 op de beteugeling der bedelarij en landloperij en in het

kader van de ontginningspolitiek van de heide in 1880 omgedoopt in een "Weldadigheidslandbouwkolonie"; naar aanleiding van de nieuwe wet Lejeune van 1891 hervormd tot "Toevluchtshuis voor zwakke en zieke mannen".

Architectuur- en interieurhistorisch waardevol als gebouwencomplex met restanten van het 15de – eeuwse kasteel, 16de, 17de en 18de-eeuwse kasteelvleugels, aanpassingen uit de 19de eeuw en bewaarde fraaie interieurelementen uit de late Middeleeuwen, de 18de eeuw en de late 19de eeuw.

Bewaarde gracht en funderingen van het 15de-eeuwse, gotische slot, gebouwd door Jan IV van Kuik. Het bestaande poortgebouw met aanpalende vleugels en hoektorens, in kern daterend van 1525-1540 en opgericht door Rombout II Keldermans en Domien de Waghmakere, tijdens de tweede helft van de 18de eeuw heringericht, in de 19de eeuw uitgebreid en aangepast in neo-Vlaamse-renaissance-stijl.

In de voormalige wapenzaal neogotische kapelinrichting met laat-barok kerkmeubilair afkomstig van de oude slotkapel. Zuidvleugel, tijdens de tweede helft van de 18de eeuw ingericht als woning voor de familie Salm-Salm met vrij gaaf bewaarde 18de-eeuwse planindeling, interieurelementen en –afwerking.

De binnenplaats wordt gekarakteriseerd door de zuid-oostvleugel in classicistische stijl, opgericht in 1782, waarin de initiële gotische slotkapel is vervat, op het einde van de 18de eeuw ingericht als salon met bewaarde 18de-eeuwse interieurelementen.

Zestiende-eeuwse vleugels in traditionele bak- en zandsteenstijl, gedeeltelijk aangepast in de 19de eeuw. In de salons intact bewaarde fraaie rococoschouwmantels.

Cellulair gedeelte, opgetrokken in 1810 in functie van de nieuwe bestemming als kolonie, harmonisch geïntegreerd in de historische architectuur met de buitengevels in neotraditionele bak- en zandsteenstijl en de gevels aan de binnenplaats in een classiciserende stijl, geïnspireerd op het "Hôtel des Invalides" in Parijs.

Concentrisch aangelegde bij- en dienstgebouwen daterend van de 19de en het begin van de 20ste eeuw in een sobere, functionele en soliede bouwstijl, opgetrokken in streekeigen materialen, representatief voor de kolonie-architectuur en -aanleg.

3. Kapel van O.-L.-Vrouw van Bijstand met omringende bomen, gelegen Heilig Bloedlaan te Hoogstraten dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *volkskundige* en de *historische* waarde.

De **volkskundige** waarde en de **historische**, meer bepaald de architectuurhistorische waarde worden omschreven als volgt:

Devotiekapel, toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw als architecturale getuige van een intense Mariale volksdevotie sinds 1696.

Gaaf bewaarde barokke wegkapel, opgetrokken in 1696 onder leiding van de bouwmeester Libert Fabri.

4. Z.g. "woning Schellekens, gelegen Loenhoutseweg nr. 34 te Hoogstraten dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische* en de *artistieke* waarde.

De **historische** en **artistieke** waarde worden omschreven als volgt:

Als volledig intact bewaarde villa, met authentieke interieurinrichting en –elementen, opgetrokken in 1970 naar een ontwerp van Renaat Braem, welke in de ontwikkeling van de naoorlogse architectuur in België een dominante positie bekleedde.

In architectonische vorm en structuur geënt op de regionale vernaculaire en landelijke architectuur en tegelijk conform het vooropgestelde bouwprogramma in ontwerp,

materiaal en uitvoering een geslaagde low-budgetwoning.

De villa vormt een betekenisvol experiment in het private woningbouwoeuvre van Braem en getuigt - ondanks de stringente eisen van de opdrachtgever - van de partikuliere architectuurvisie van Renaat Braem.

5. Z.g. "Sinte Katelijne of Hertogse hoeve" met woonstalhuis, schuur, bakhuis en erf, gelegen Moerstraat nr. 64 te Hoogstraten dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische** waarde, naast de architectuurhistorische waarde wordt omschreven als volgt:

Oude hoevesite, reeds vermeld in 1459, tijdens de tweede helft van de 18de eeuw herbouwd in opdracht van vorst Niklaas-Leopold van Salm-Salm, hertog van Hoogstraten. Woonstalhuis, bakhuis en schuur vormen een functioneel en historisch onlosmakelijk geheel als hoevetype met losstaande bestanddelen.

Gaaf bewaard driebeukig woonstalhuis onder monumentaal afgewolfd schilddak met behouden bakstenen en houten structuur. In het woongedeelte bewaarde typische planindeling en interieurinrichting met kamer en huis, een dubbele haard, een opkamer, een overwelfde kelder, een moos en een alkoof. Behouden poort en houten structuren van de vroegere potstal.

Typologisch representatief voorbeeld van een traditionele langsschuur, meer bepaald een versteende vakwerkbouw waarvan de houten structuur met imposante kapconstructie gaaf is bewaard.

Authentiek bakstenen bakhuis met bewaarde oven.

6. Oorspronkelijke dokterswoning, z.g. "De Balsemboom", gelegen Vrijheid nr. 58 te Hoogstraten dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische* en de *artistieke* waarde.

De **historische**, meer bepaald architectuurhistorische waarde wordt omschreven als volgt: Representatief en mooi voorbeeld van een dokterswoning (cfr. de huisnaam), van rond vorige eeuwwisseling, kenmerkend en beeldbepalend voor de hoofdstraat van de gemeente Hoogstraten en representatief voor het architecturale denken van rond vorige eeuwwisseling. Opgetrokken in 1903 in een eclectische stijl met neo-renaissance-inslag naar een ontwerp van J. Bascourt, tijdens het interbellum vergroot en verfraaid met een torentravee. De planindeling, interieur-inrichting en -elementen zijn vrij gaaf bewaard. De dokterswoning vormt een architecturale getuige van de economische en culturele bloei van de kantonale hoofdplaats, Hoogstraten, rond vorige eeuwwisseling.

De **artistieke** waarde wordt omschreven als volgt:

Het vrijstaand herenhuis vormt een vrij gaaf bewaarde en karakteristieke realisatie van de gerenommeerde Antwerpse architect Jos Bascourt (1863-1927) te Hoogstraten, en is gekenmerkt door een harmonisch en creatief uitgewerkt vormenvocabularium, ontleend aan diverse neostijlen en toegepast in de bak- en zandstenen gevelpartijen en hoektoren en de bewaarde, originele interieurelementen.

7. Voormalig brouwershuis, gelegen Vrijheid nr. 110 en bijhorende voormalige mouterij/brouwerij met doorgang aan de Vrijheid, gelegen Vrijheid nr. 112 te Hoogstraten dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de - *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde, de *artistieke* en de *industriële*-

archeologische waarde.

De **historische**, naast de architectuurhistorische waarde wordt omschreven als volgt: Voormalig brouwershuis, teruggaand op een oude herberg, z.g. "De Fortuyn" in 1675 opgericht ter plaatse van een vroegere pottenbakkerij.

In kern 17de-eeuws dubbelhuis, verbouwd, aangepast en verfraaid tijdens het laatste kwart van de 19de eeuw in opdracht van het brouwersgeslacht Brosens. De bestaande gevelordonnantie en –uitwerking is toe te schrijven aan de verbouwingcampagne van 1883 n.o.v. P.J. Taeymans, vormt een geslaagd en intact bewaard voorbeeld van een voornaam herenhuis in neoclassicistische stijl en heeft een beeldbepalend karakter aan de Vrijheid, als hoofdstraat van de gemeente Hoogstraten.

De historische interieuraankleding en –inrichting, daterend van 1883 getuigt van een interieurhistorisch documentaire waarde als bijzonder rijkelijk en vrijwel intact bewaard voorbeeld van een laat-19de-eeuws interieur, beantwoordend aan de toenmalige stijl-, comfort- en woonopvattingen van de begoede burgerij.

Het brouwershuis vormt een historisch ensemble met de achterliggende bedrijfsgebouwen, toegankelijk via een poortdoorgang aan de Vrijheid. Deze doorgang, leidend naar de achterliggende nijverheid is typerend voor de historische percelering aan de Vrijheid te Hoogstraten.

De **artistieke** waarde wordt omschreven als volgt:

Geslaagde en vrijwel intact bewaarde verbouwing van 1883 van een 17de-eeuws dubbelhuis in neoclassicistische stijl door J.P. Taeymans, gerenommeerd architect en provinciaal bouwmeester in opdracht van de brouwersfamilie Brosens.

Vrijwel intact bewaard gebleven, rijkelijke interieurinrichting in diverse neostijlen, gekenmerkt door het gebruik van vrij kostbare materialen en een degelijke afwerking, waarbij elke kamer werd opgevat als een Gesamtkunstwerk, getuigend van een hoogstaande ambachtelijke kwaliteit en gepersonaliseerd in o.a. emblematische details, refererend naar de laat-19de-eeuwse opdrachtgevers en hun activiteiten.

De **industriële-archeologische** waarde van de brouwerij/mouterij wordt omschreven als volgt:

Betreft voorbeeld van een mouterij bestaande uit een goed bewaarde mouteest van vier tussenvloeren met valluikjes in de droogroosters en een kiemgebouw, waarvan de datering opklimt tot 1890 en die bepaalde specifieke kenmerken bezit zoals een marmeren kiemvloer, een luiwerk met houten klauwwiel en een geklonken mout-of gerstvat. Tevens zijn de voornaamste toestellen, waaronder een kafmolen van ca. 1900, nog aanwezig. Tenslotte gaat het hier ook om een eertijds voor het Hoogstratense en daarbuiten producerend bedrijf waarvan de directeurswoning, die een uitstekend beeld geeft van de wijze waarop een brouwer-mouter woonde, nog intact is bewaard.

8. Huis z.g. "De Kroon", modo "Sint Sebastiaen", gelegen Vrijheid nr. 121 te Hoogstraten dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische**, naast de architectuurhistorische waarde wordt omschreven als volgt:

Als een interessant voorbeeld van een zeventiende-eeuws dorpshuis, teruggaand op een ouder huis "de Kroon", reeds in 1455 vermeld. Als één van de oudst bewaarde kernen in het centrum van Hoogstraten, met bewaarde 17de-eeuwse structuur en algemene gevelordonnantie, in de 18de eeuw verfraaid met muurschilderingen en in het begin van de 20ste eeuw gerenoveerd. Fraaie en intact bewaarde geveluitwerking in neo-Lodewijk-

XVI-stijl van ca. 1920 met beeldbepalend karakter aan de hoofdstraat van de gemeente Hoogstraten. Bewaarde interieurelementen en –afwerking, daterend van de initiële, 17de-eeuwse bouwfase, en van de 18de- en begin 20ste- eeuwse verfraaiingscampagnes.

9. Hoogstraten, Vrijheid nrs. 124-126. Halfvrijstaand herenhuis (nr. 124) samen met aanpalend winkelhuis (nr. 126) in eclectische stijl n.o.v. J. Meyers, dienen te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische** en meer bepaald architectuurhistorische waarde wordt omschreven als volgt:

Representatief en fraai voorbeeld van een herenwoning in eclectische stijl, opgetrokken in 1903 n.o.v. de verdienstelijke lokale architect J. Meyers, kenmerkend en beeldbepalend voor de hoofdstraat van de gemeente Hoogstraten en met bewaarde interieurelementen en –afwerking in diverse neostijlen en met art-nouveau-inslag.

Als architecturale getuige van de economische en culturele bloei van de kantonale hoofdplaats, Hoogstraten, rond vorige eeuwwisseling.

10. Het hekken van de oostelijke kerkhofpoort, de noordelijke en de zuidelijke kerkhofpoort aan de westzijde van het kerkhof van de Sint-Catharinakerk te Hoogstraten, gelegen Vrijheid nr. 153 te Hoogstraten dienen te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische** en meer bepaald architectuurhistorische waarde wordt omschreven als volgt:

Het oostelijk smeedijzeren hekwerk in rococostijl als enige, authentieke restant van de monumentale kerkhofpoorten, ca. 1760 geplaatst in opdracht van de hertog van Salm-Salm.

De noordelijke en zuidelijke poortconstructies met smeedijzeren hekwerk, opgehangen aan arduinen pijlers als kopieën van de oorspronkelijke kerkhofpoorten van ca. 1760, uitgevoerd in 1957 op basis van het reconstructieontwerp uit 1883 van provinciaal bouwmeester J. Taeymans.

11. Voormalig herenhuis en pastorie, z.g. "Het Gulden Vlies", gelegen Vrijheid nr. 185 te Hoogstraten dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische** en meer bepaald architectuurhistorische waarde wordt omschreven als volgt:

Eén van de oudst bewaarde kernen in het centrum van Hoogstraten, vanaf 1780 in gebruik als pastorie, later dekenij van de Sint-Catharinakerk.

Zeldzame en fraaie materiële getuige van de stenen huizen die in de 16de-eeuw werden opgericht aan de Vrijheid, gekenmerkt door een specifieke planindeling, opstand en constructieve opbouw die vrijwel intact bewaard is gebleven.

12. Hoogstraten, Vrijheid nr. 208. Rijkswachtkazerne dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische** en meer bepaald architectuurhistorische waarde wordt omschreven als volgt:

Opmerkelijke rijkswachtkazerne, opgericht in 1895 in neotraditionele stijl n.o.v. provinciaal architect P.J. Taeymans. De gebruikte vormtaal, refererend aan de vestingbouw is kenmerkend voor deze periode en vertaalt op treffende wijze de oorspronkelijke bestemming.

Gelegen aan de hoofdstraat van de gemeente getuigt de kazerne van de historische status van Hoogstraten als kantonale hoofdplaats.

13. Hoogstraten, Vrijheid nr. 230. Z.g. "Huize Artis Amore". Voorheen z.g. "De Kleine Zwaan" of "Zwanenhof" dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische** en meer bepaald architectuurhistorische waarde wordt omschreven als volgt:

In kern minstens tot de 17de eeuw opklimmend boerenhuis, vermoedelijk in 1736 vernieuwd en vanaf 1832 in gebruik als brouwershuis met brouwerij.

De fraaie en merkwaardige verbouwde voorgevel van 1906 in neorococostijl en de rijkelijke, eclectische binneninrichting n.o.v. antiquair L. Jagenau getuigen van de economische en culturele bloei van Hoogstraten rond vorige eeuwwisseling.

14. Voorbouw en zogenaamde "Eeuwfeestkapel" van het Klein Seminarie, gelegen Vrijheid nr. 234 te Hoogstraten dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuur- en interieurhistorische waarde.

De **historische** waarde en meer bepaald architectuur- en interieurhistorische waarde wordt omschreven als volgt:

Als vrije, katholieke onderwijsinstelling met interregionale uitstraling, opgericht in 1835 als aartsbisschoppelijk college en in 1837 verheven tot Klein Seminarie, gebouwd ter plaatse van het voormalige clarissenklooster, gesticht in 1489.

In verschillende fasen tot stand gekomen, groot gebouwencomplex, waarvan onderscheiden bouwdelen, op treffende wijze getuigen van een architecturaal stilistische evolutie tijdens de eerste helft van de 20ste eeuw.

Sterk beeldbepalend, vrij gaaf bewaard gebleven en in planontwerp, constructie, afwerking en materiaalgebruik getuigend van tegelijk architecturale kwaliteit als functionaliteit zijn de "Eeuwfeestkapel" en de imposante voorbouw, respectievelijk van 1933-1934 en 1939-1945. Beide naar ontwerp van arch. Fr. Peeters, uitgevoerd in een expressieve baksteenarchitectuur en in het bijzonder interieurhistorisch waardevol, getypeerd door een uniformiserende en eigentijdse art-deco-stijl, toegepast in de architecturale detaillering.

15. Schooldomein met kloostergebouw, klasvleugels en feestzaal met bijhorende toegangsreef, park en grasvelden gelegen Donckstraat nr. 13 te Meer dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische**, naast de architectuurhistorische waarde wordt omschreven als volgt: Schoolcomplex waarvan de oprichting te Meer in 1880-1881 door bemiddeling van

Constant Van der Bergh, heer van Maxburg een klerikaal antwoord vormde op de tweede organieke wet van 1879 op het lager onderwijs en de schoolstrijd.

Drie klasvleugels, een kloostergebouw en een feestzaal in drie opeenvolgende bouwfases tot stand gekomen en alle gekarakteriseerd door een historiserende vormtaal met neo-Vlaamse-renaissance-inslag die een vormelijke en stilistische eenheid tussen de verschillende vleugels verzekert.

De klasvleugels aan de west- en oost-zijde van de speelplaats, van 1879 worden gekenmerkt door een authentiek bewaarde interieurinrichting met fraai versierde houten zoldering.

Het uiterst sobere en eenvoudige kloosterinterieur behield zijn oorspronkelijke indeling en fragmentering.

De beeldbepalende toegangsreef leidende naar het klooster, afgezoomd met een rij beuken, naast een park en grasvelden maken intrinsiek deel uit van het geheel.

16. Z.g. "Kasteel ter Meiren": landhuis en voormalig dienstgebouw, gelegen John Lijsenstraat nrs. 58-60 te Meer dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische**, naast de architectuurhistorische waarde wordt omschreven als volgt:

Jachtslot, gebouwd in opdracht van de zoon van de Antwerpse bankier John C. Lijsen als materiële getuige van de vestiging van allochtone kapitaalkrachtige zakenlui en industriëlen naar aanleiding van de ontginningswet van 25 maart 1847. Representatief en typerend landhuis voor de landelijke en bosrijke omgeving van het gehucht Heerle.

Landhuis in eclectische stijl met reminiscenties aan de neo-Vlaamse-renaissance en het neoclassicisme met intact bewaarde interieurinrichting en -elementen.

Bijhorend voormalig dienstgebouw in een soberdere neo-Vlaamse-renaissancestijl, daterend van 1937, recent middels beperkte aanpassingen en uitbreidingen ingericht tot woning.

Kasteel en dienstgebouw, beide ontworpen door Jean Winders in 1935 volgens de vormprincipes uit het verleden, doch gebruik makend van eigentijdse materialen en technieken en ingericht naar de eigentijdse comforteisen zijn architectuurhistorisch representatief voor het naleven van het regionalisme en het historisme tijdens het interbellum.

17. **Domein z.g. "Maxburg"**: landgoed met landhuis, kapel met voormalige paardenstallen/koetshuis, conciërgewoningen en voormalige rentmeesterwoning met boerderij en restant van ijskelder, gelegen Maxburgdreef nrs. 31-33-35-37-39-41 te Meer dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische waarde** worden omschreven als volgt:

Domein met landhuis, typerend voor deze regio als materiële getuige van de vestiging van allochtone kapitaalkrachtige zakenlui en industriëlen naar aanleiding van de ontginningswet van 25 maart 1847. In deze sociaal-economische context, vanaf het begin van de jaren 1860 een bedrijfsdomein met industrieel-agrarische activiteit, op het einde van de jaren 1880 geëvolueerd tot riant lusthof met jachtterrein.

Landhuis met neotraditionele inslag, typerend voor de landhuizen te Meer van deze periode. Zich onderscheidend in het intact behouden, waardevolle interieur. Bewaarde interieurindeling en -afwerking, getuigend van een hoge kwaliteit en authenticiteit als toonbeeld van eclectische interieurkunst.

Bijhorende voormalige rentmeesterwoning met boerderij, ook "Heyhoef" genoemd.

Woonhuis in traditionele stijl, typerend voor de tweede helft van de 19de eeuw, stalling in 1935 aangepast.

Twee bijhorende pittoreske en traditioneel ingerichte conciërgewoningen met aanpalende serres van ijzer en glas, daterend van ca. 1860, waarvan één gereconstrueerd naar oorspronkelijk model.

De kapel met stallingen vormt het resultaat van de verbouwing van de oorspronkelijke stokerij naar aanleiding van de stillegging van de bedrijfsactiviteiten in ca. 1887.

Domein teruggaand op het midden-18de-eeuwse landgoed van de hertogse hoeve, zogenaamd "de Aertshoef", opgericht door de eerste hertog van Hoogstraten, Niklaas leopold van Salm-Salm. Landgoed getuigend van de historische evolutie in landgebruik en opeenvolgende bestemmingen, onlosmakelijk verbonden met de evolutie en de levensloop van het gebouwde en zich in zijn parkaanleg onderscheidend van de agrarische omgeving.

18. Voormalige eerste gemeentelijke meisjesschool, gelegen Meerdorp nrs. 2-4 te Meer dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische** waarde, naast de architectuurhistorische waarde worden omschreven als volgt:

Te Meer de eerste gemeenteschool, daterend van ca. 1869 als materiële getuige van de zogenaamde "schoolwet" van 23 september 1842, de eerste organieke wet op het lager onderwijs en de financiering voorzien bij wet van 14 augustus 1873.

Representatief en intact bewaard voorbeeld van een typische laat-19de-eeuwse dorpschool met onderwijzerswoning, opgetrokken ca. 1869 door de provinciale bouwmeester J. Van Gastel, in het eerste kwart van de twintigste eeuw in gebruik als feest- en toneelzaal en tijdens de jaren 1920 veranderd naar ontwerp van de provinciale architect J. Taeymans. Gekenmerkt door een sobere, functionele baksteenstijl en planindeling, beantwoordend aan het specifieke programma, met oorspronkelijke, bewaarde infrastructuur zoals toiletten, kolenhok, waterpomp en de authentieke, ommuurde speelplaats met overdekte galerij. De latere aanpassingen hebben het oorspronkelijke karakter niet wezenlijk verstoord.

19. Voormalig kostershuis, gelegen Rommensstraat nr. 1/Donckstraat te Meer dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische** waarde, naast de architectuurhistorische waarde worden omschreven als volgt:

Vrij gaaf bewaarde, sobere en typische dorpswoning, opgetrokken rond het midden van de 19de eeuw volgens traditionele opbouw en planindeling. Het kostershuis onderscheidt zich van de kleinschalige dorpswoningen in zijn vrij gaaf bewaarde en fraaie houten voordeur en omlijsting in een regionaal geassimileerde neoclassicistische stijl.

Beeld- en schaalbepalend karakter voor zijn omgeving.

20. Kapucijnenkloostercomplex met kerk, kloostervleugels, schuur, voormalige werkplaatsen, moestuin, boomgaard, aanplantingen, bos met dubbele beukendreef en Calvarieberg en de z.g. "Kapel van O.-L.-Vrouw", gelegen Dreef nrs. 38-40 te Meerle dient te worden

beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische** waarde, naast de architectuurhistorische waarde worden omschreven als volgt:

Kloostersite door de kapucijnen en enkele invloedrijke katholieke families uit de Baronie van Breda op het einde van de 17de eeuw gesticht als religieuze beschermplaats naar aanleiding van de aanhoudende godsdienstvervolgingen na de scheiding der Nederlanden. Kloostervleugels en kerk, opgericht ca. 1730-1740 als een typisch voorbeeld van kapucijnenarchitectuur wat betreft plattegrond, gevel- en binnenarchitectuur. Het 18de-eeuwse concept werd gewijzigd door laat-19de-eeuwse verbouwingen en uitbreidingen. De 20ste-eeuwse ingrepen hebben de partikuliere soberheid en eenvoud, eigen aan de fransiscanerarchitectuur niet wezenlijk verstoord.

Zuidelijke kloostervleugel als meest authentieke bouwdeel met oudst bewaarde kloostercellen.

Schuur met ingebouwde bakoven waarvan 18de-eeuwse structuur en uitzicht grotendeels bewaard is. De herkenbare 18de-eeuwse aanleg van een beukendreef leidende naar een Calvarieberg, de moestuin en boomgaard en de werkplaatsen maken intrinsiek deel uit van de historische kloostersite.

De zogenaamde "Kapel van O.-L.-Vrouw", opgericht door lokale weldoener Petronella Bernagie op het einde van de 17de eeuw, als devotiekapel, typerend voor het historisch landelijk karakter van de Noorderkempen en als vrij gaaf bewaarde sobere wegkapel, opgetrokken in natuursteen en opklimmend tot ca. 1693 met laat-barokke stijlenmerken.

21. Mariapark, modo "Genadedal", gelegen Dreef z.nr. te Meerle dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *volkskundige* en *historische*, i.c. ook de kunsthistorische waarde.

De **volkskundige** waarde wordt omschreven als volgt:

Als materiële getuige van de intense mariale volksdevotie en pelgrimages, kenmerkend voor het katholieke reveil van rond vorige eeuwwisseling en het opflakkerende volksgeloof na de twee wereldoorlogen.

De **historische** waarde, naast de kunsthistorische waarde worden omschreven als volgt:

In oorsprong het kloosterbos van de kapucijnen, op initiatief van de provinciaal voornamelijk tussen 1895 en 1955 uitgebouwd en aangelegd als een uitgebreid bedevaart- of processiepark, waarin een uniek ensemble van kapellen, beelden(groepen) of andere religieuze uitbeeldingen, representatief voor de volkse en traditionele, religieuze kunst vanaf het einde van de 19de eeuw tot op heden. Realisaties van rotseerder Michiel Geysels uit de jaren 1930 als representatief en kwalitatief hoogstaande voorbeelden van de zogenaamde "cementrustiek" in religieuze context.

22. Z.g. "Raadhuis", gelegen Gemeenteplein nr. 1 te Meerle dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische** waarde, naast de architectuurhistorische waarde worden omschreven als volgt:

Als materiële getuige van de gemeentelijke autonomie van Meerle voor de fusie-operatie van 1977.

Gaaf bewaard, representatief en fraai voorbeeld van een laat-19de-eeuwse gemeentehuis

met bewaarde, authentieke interieurelementen, typologisch geënt op het laat-middeleeuws raadhuis en door provinciaal bouwmeester, J. Taeymans, volgens de eigentijdse architecturale stromingen en de regionale tradities geïnterpreteerd. De gehanteerde neostijl, sterk gekarakteriseerd door een Hollandse inslag accentueert de positie van Meerle als grensgemeente.
Sterk beeld- en schaalbepalend karakter voor het gemeenteplein.

23. Boerenarbeiderswoning, gelegen Heerle nr. 60 te Meerle dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische**, naast de architectuurhistorische waarde wordt omschreven als volgt: Representatief en vrij gaaf bewaard voorbeeld van een boerenarbeiderswoning van ca.1870. Als materiële getuige van de leef- en woonwijze van een landarbeidersgezin tijdens het laatste kwart van de 19de eeuw. De oprichting in opdracht van een lokale grootgrondbezitter dient gezien te worden tegen de historische achtergrond van de ontginningspolitiek, gestart rond het midden van de 19de eeuw.

24. Boerenarbeiderswoning, gelegen Heerle nr. 62 te Meerle dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische**, naast de architectuurhistorische waarde wordt omschreven als volgt: Representatief en vrij gaaf bewaard voorbeeld van een boerenarbeiderswoning van ca.1870. Als materiële getuige van de leef- en woonwijze van een landarbeidersgezin tijdens het laatste kwart van de 19de eeuw. De oprichting in opdracht van een lokale grootgrondbezitter dient gezien te worden tegen de historische achtergrond van de ontginningspolitiek van de heide, gestart rond het midden van de 19de eeuw (cfr. Ontginningswet van 25 maart 1847).

25. Hoeve z.g. "Hof van Percy", gelegen Heerle nr. 76 te Meerle dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische** en meer bepaald architectuurhistorische waarde wordt omschreven als volgt:

Representatief en intact bewaard voorbeeld van hoevebouw volgens traditionele inplanting, indeling en organisatie. Getuigend van een sobere en functionele architecturale vormgeving.

Beeldbepalende hoevesite, gelegen in een concentratie van historische landelijke architectuur aan Heerle en aansluitend op de midden-19de-eeuwse modelhoeve "De Vondelstede".

26. Hoeve z.g. "de Vondelstede" met woonhuis, stallen, schuur, ijskelder en bijgebouwen, gelegen Heerle nr. 78 te Meerle dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische** waarde, naast de architectuurhistorische waarde worden omschreven als volgt:

Als representatief, authentiek, gaaf bewaard en vroeg voorbeeld van een "modelhoeve",

opgericht ca. 1853 door een lokale grootgrondbezitter, te situeren binnen de historische context van de ontginningspolitiek van de heide vanaf het midden van de 19de eeuw (cfr. Ontginningswet van 25 maart 1847) .

Voor de regio typologisch uitzonderlijk hoevecomplex met afzonderlijk woonhuis, schuur en stallen volgens een U-vormige planconcept. Bijhorende gaaf bewaarde ijskelder met fraai bakstenen toegangssas.

27. Alleenstaand landhuis, gelegen Ulicotenseweg Nr. 57 te Meerle dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische** waarde en de architectuurhistorische waarde worden omschreven als volgt:

Domein met landhuis, typerend voor deze regio als materiële getuige van de vestiging van allochtone kapitaalkrachtige zakenlui en industriëlen naar aanleiding van de ontginningswet van 25 maart 1847.

In kern buitenhuis van ca. 1905 naar ontwerp van de Antwerpse, gerenommeerde architect, J. Bascourt, tussen 1925 en 1930 verbouwd en uitgebreid tot de huidige riante villa in een uitgepuurde, geabstraheerde cottagestijl en gekenmerkt door een expressieve volumewerking. Authentieke interieurindeling en -inrichting in diverse neostijlen.

28. Z.g. "Feestzaal de Kunstvrienden", gelegen Molenzijde nr. 143/Goordijkstraat te Merksplas dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *volkskundige* en de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische** waarde, de architectuurhistorische waarde en de **volkskundige** waarde worden omschreven als volgt:

Feest- en repetitieruimte, opgericht door de werknemersorganisatie van de Rijkskolonie van Merksplas en als randinfrastructuur historisch inhoudelijk verbonden met de kolonie van Merksplas.

Feestzaal n.o.v. Chambert van 1883 met behouden interieurinrichting in een eclectische stijl en bewaarde faciliteiten, horende tot het oorspronkelijke concept als representatief en gaaf bewaard voorbeeld van feestzaalarchitectuur van rond vorige eeuwwisseling in een landelijke context.

Lokale, sociaal-culturele ankerplaats die onderdak bood voor de plaatselijke fanfare en toneelgroep en sinds 1926 de boogschuttersvereniging, als uitingen van culturele volksverheffing en volks vermaak, typerend voor het einde van de 19de eeuw tot ver in de 20ste eeuw.

29. Pastorie, gelegen Minderhoutdorp nr. 27 te Minderhout dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische** waarde en de architectuurhistorische waarde worden als volgt omschreven:

Representatief en vrij gaaf bewaard voorbeeld van eind-19de-eeuwse pastorie-architectuur. Opgetrokken in 1896 naar een ontwerp van de provinciale architect P.J. Taeymans in een neotraditionele stijl met neo-Vlaamse-renaissance-inslag, kenmerkend voor de bouwperiode. De twintigste-eeuwse aanpassings- en herstellingswerken hebben het

authentieke karakter van de pastorie niet wezenlijk verstoord.

Bewaarde interieurindeling, beantwoordend aan het geijkte grondplan van historische pastorieën. Behouden oorspronkelijk binnenschrijnwerk en marmeren schouwmantels, de originele stucplafonds verborgen boven de valse plafonds.

Karakteristieke, omhaagde tuin op diep perceel, inherent aan het pastorieconcept.

Sterk beeld- en schaalbepalend karakter voor het dorpscentrum, Minderhoutdorp.

30. Parochiekerk St.-Jozef, gelegen Kerkdreef nr. 60 te Rijkevorsel dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische** waarde en de architectuurhistorische waarde worden omschreven als volgt:

Parochiekerk, opgericht in 1907-1909 als architecturaal symbool en historisch sociaal en cultureel centrum van de woonwijk "Sint-Jozef", die zich in het begin van de 20ste eeuw ontwikkelde als gevolg van de industrialisatie van Rijkevorsel en Beerse (cement- en steenfabrieken) en de economische ontsluiting van de vroegere Kievitsheide.

De kerk maakt samen met de Sint-Jozefskapel, de pastorie en de kloostervleugel van het zogenaamde "Sint-Jozefsgesticht" deel uit van de parochiale infrastructuur die een historisch en architecturaal ensemble vormt, karakteristiek en beeldbepalend voor het centrum van de Sint-Jozefswijk.

Tevens fraai en representatief voorbeeld van een neogotische kruisbasiliek van 1907-1909 naar ontwerp van provinciaal bouwmeester, J. Taeymans.

31. Z.g. "Zeven Weënkapellen", gelegen Kerkdreef nrs. 60-61(ertussen) te Rijkevorsel dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *volkskundige* waarde.

De **volkskundige** waarde wordt omschreven als volgt:

Reeks van aaneengeschaalde kapellen met klassicerende inslag opgericht in 1912-1914 en toegewijd aan Onze Lieve Vrouw van Smarten als architecturale getuige van een intense Mariale volksdevotie. In situ bewaarde originele beeldengroepen.

32. Pastorie van St.-Jozef, gelegen Kerkdreef nr. 61 te Rijkevorsel dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische** waarde en de architectuurhistorische waarde worden omschreven als volgt:

Pastorie, opgericht in de nieuwe woonwijk "Sint-Jozef", die zich in 1906 ontwikkelde in het sterk geïndustrialiseerde zuidelijke deel van Rijkevorsel en Beerse (cement- en steenfabrieken) als rechtstreeks gevolg van de economische ontsluiting van de vroegere Kievitsheide.

De pastorie maakt samen met de kerk, de Sint-Jozefskapel en de kloostervleugel van het zgn. "Sint-Jozefsgesticht" deel uit van de parochiale infrastructuur die een architecturale ensemble vormt, karakteristiek en beeldbepalend voor het centrum van de Sint-Jozefswijk.

Typische pastorie, opgetrokken in 1907-1908 naar een ontwerp van de provinciale architect J. Taeymans in een eclectische stijl, karakteristiek voor de bouwperiode.

Bewaarde interieurindeling, beantwoordend aan het geijkte grondplan van historische pastorieën.

33. Z.g. "St.-Jozefsgesticht", gelegen Kerkdreef nr. 63 te Rijkevorsel dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische** waarde en de architectuurhistorische waarde worden omschreven als volgt:

Kloostervleugel als deel van het vroegere zogenaamde "Sint-Jozefsgesticht", opgericht in de nieuwe woonwijk "Sint-Jozef", die zich in 1906 ontwikkelde ten gevolge van de industrialisatie van Rijkevorsel en Beerse (cement- en steenfabrieken) en de economische ontsluiting van de vroegere Kievitsheide.

De kloostervleugel maakt samen met de kerk, de Sint-Jozefskapel en de pastorie deel uit van de parochiale infrastructuur die een architecturaal ensemble vormt, karakteristiek en beeldbepalend voor het centrum van de Sint-Jozefswijk.

34. St.-Jozefskapel, gelegen St.-Jozef z.nr. te Rijkevorsel dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische* en de *volkskundige* waarde.

De **historische** waarde en de **volkskundige** waarde worden omschreven als volgt:

Neogotische Sint-Jozefskapel, opgericht in 1912 op het terrein van de toen pas opgerichte steenfabriek en gelinkt aan de gelijknamige, nieuwe woonwijk, die zich in 1906 ontwikkelde in het sterk geïndustrialiseerde zuidelijke deel van Rijkevorsel als rechtstreeks gevolg van de economische ontsluiting van de vroegere Kievitsheide.

Kapel als materiële getuige van de hechte verbondenheid van de vroegere maatschappij met het religieuze leven en als uiting van een historische, intense volksdevotie.

35. Voormalige pastorie met omwalde tuin, gelegen Pastorijsstraat nr. 31 te Wortel dient te worden beschermd als **monument** omwille van het algemeen belang, gevormd door de *historische*, i.c. ook de architectuurhistorische waarde.

De **historische** waarde en de architectuurhistorische waarde worden omschreven als volgt:

Historische site teruggaand op een oudere pastorie, te situeren in het begin van de 17de eeuw. Typische pastorie, opklimmend tot ca. 1740, initieel opgetrokken in bak- en zandsteenstijl, vermoedelijk volgens het plan van de 17de-eeuwse pastorie en met hergebruik van afbraakmaterialen. In 1868 vergroot naar ontwerp van provinciaal architect, J. Van Gastel. Achttiende-eeuwse gevelordonnantie, houtstructuur en interieurindeling grotendeels bewaard met interieurhistorisch waardevolle interieurelementen zoals 18de-eeuwse schouw, haard, plafond en schrijnwerk. De indrukwekkende neo-Vlaamse-renaissanceschouw, gerecupereerd van een andere locatie wordt gekenmerkt door uitzonderlijk fraai en meesterlijk uitgevoerd houtsnijwerk en stenen beeldhouwwerk.

De omsloten, omwalde tuin met vijver is inherent aan het 18de-eeuwse pastorieconcept.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 2 december 2002

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken,

Paul VAN GREMBERGEN